

Výsledky XIV. ročníku Národní soutěže muzeí Gloria musaealis 2015

Tisková zpráva

Dne **18. května 2016** byla ve **Smetanově síni** Obecního domu v Praze vyhlášena tato ocenění ve všech soutěžních kategoriích **XIV. ročníku Národní soutěže muzeí Gloria musaealis 2015**:

Kategorie Muzejní výstava roku 2015

Cena Gloria musaealis

Cenu Gloria musaealis v kategorii Muzejní výstava roku 2015 získalo Muzeum města Ústí nad Labem, příspěvková organizace, za výstavu „**Tenkrát na severozápadě. Rok 1945 v Ústí nad Labem a okolí**“, která byla uskutečněna od 30. září 2015 do 17. dubna 2016.

Výstava zpracovala náročné a dodnes kontroverzní téma – zlomové události konce 2. světové války a prvních poválečných měsíců v Ústí nad Labem. Výzkum zachytil řadu cenných svědectví pamětníků a podal maximálně vyvážený pohled na toto období, včetně zmapování tragických dopadů spojeneckého bombardování nebo násilí páchaného po osvobození na německém obyvatelstvu. Muzeum tak významně napomohlo aktuálnímu úsilí o nezaujatou reflexi minulosti a vyslovilo se i k trvajícím nebezpečí její ideologizace. K působivosti výstavy přispěla nápaditá, konceptuálně pojatá instalace navržená Richardem Loskotem. Ta se zaměřila na emocionální účín exponátů, zvláště tzv. sudetského pokladu z Libouchce. Z jeho objevu, spjatého se silným osobním příběhem posledního majitele, učinila výstavní prezentace expresivní memento našeho vyrovnání se s minulostí.

Kontakty:

Muzeum města Ústí nad Labem, p. o., Masarykova 1000/3, 400 01 Ústí nad Labem
E-mail: muzeumusti@muzeumusti.cz, URL: <http://www.muzeumusti.cz>, tel.: +420 475 210 937
Garant: Mgr. Tomáš Okurka, Ph.D., e-mail: okurka@muzeumusti.cz, tel.: +420 475 210 937

II. místo

Národní zemědělské muzeum, s. p. o., za stálou expozici „**Rybářství**“, zpřístupněnou dne 17. prosince 2015.

Nová stálá expozice prezentuje veřejnosti významný fenomén se staletou tradicí v životě české společnosti. Neukazuje jen vlastní rybářství, tedy důležitou, i když ne zcela doceňovanou úlohu ve výživě, ale přibližuje také rybníkářství s jeho nezastupitelnou rolí krajinotvornou a vodohospodářskou. Nezapomíná ani na jeho přínos pro sportovní vyžití a rekreační účely. Důmyslně, na základě hlubokých odborných znalostí, zároveň živě a vtipně přibližuje zásady chovu ryb a rybolovu, seznamuje s chovanými a u nás žijícími druhy ryb, rybářským náčiním a nástroji, s budováním rybníční sítě, její historií a současností, říčním rybářstvím a poukazuje na přínos rybníkářství pro udržitelný rozvoj v budoucnosti. Expozice je vytvořena na podkladě autentických sbírkových předmětů s využitím nejnovějších technologických možností a multimediálních prostředků, přitažlivě a v působivém výtvarném stylu. Přináší perspektivní edukační potenciál pro děti a mládež, ale nabízí poučení pro všechny kategorie návštěvníků.

Kontakty:

Národní zemědělské muzeum, s. p. o., Kostelní 44, 170 00 Praha 7
E-mail: nzm.praha@nzm.cz, URL: <http://www.nzm.cz>, tel.: +420 220 308 322
Garant: Ing. Jiří Houdek, e-mail: jiri.houdek@nzm.cz, tel.: +420 724 996 626

III. místo

Uměleckoprůmyslové museum v Praze za stálou expozici „**Český kubismus**“, zpřístupněnou dne 3. prosince 2015.

V jedné z nejvýznamnějších architektur navržených Josefem Gočárem v Domě u Černé matky boží instalovalo UPM expozici Českého kubismu a to v rozsáhlém propojení architektury, volného i užitého umění. Gočárova stavba jako první pražská architektura v exteriéru i v interiéru je mimořádně vhodným prostředkem pro expozici tohoto typu. Muzeum tedy využilo svých bohatých sbírek a připravilo spolu se zápůjčkami z jiných českých institucí expozici, která prezentuje tento sluh v autentickém prostředí a poskytuje nejen české veřejnosti, ale i zahraničním návštěvníkům seznámení se s českým kubismem jako s jedinečným fenoménem světového formátu. Výborně architektonicky navržená stálá expozice je doplněna o bohatý doprovodný program.

Kontakty:

Uměleckoprůmyslové museum v Praze, ulice 17. Listopadu 2, 110 00 Praha 1

E-mail: info@upm.cz, URL: <http://www.upm.cz>, tel.: +420 724 167 964

Garant: PhDr. Lucie Vlčková, Ph.D., e-mail: director@upm.cz, tel.: +420 724 167 964

Zvláštní ocenění

Národní ústav lidové kultury za stálou expozici „**Lidový oděv na Moravě**“, zpřístupněnou dne 26. června 2015.

Výstava realizovaná Národním ústavem lidové kultury ve Strážnici vycházející ze sbírkových fondů moravských muzeí, z nichž mnohé nebyly dosud prezentovány, přibližuje jeden z nejdůležitějších artefaktů lidové kultury v nevídané regionální bohatosti a přesvědčivě prezentuje velkorysý vklad Moravy do hmotného i duchovního dědictví Evropy. Cílem výstavy je tuto jedinečnou mozaiku představit a naznačit její různorodý vývoj. Výtvarné řešení instalace od architekta Emila Zavadila klade největší důraz na čistotu a jednoduchost. Návštěvník proto přestává být pouhým divákem, ale stává se elementem děje. Součástí výstavy je průvodce a katalog.

Kontakty:

Národní ústav lidové kultury, Zámek 672, 69662 Strážnice

E-mail: Inko@nul.k.cz, URL: <http://www.nul.k.cz>, tel.: +420 518 306 611

Garant: Mgr. Martin Šimša, Ph.D., e-mail: martin.simsa@nul.k.cz, tel.: +420 518 306 650

Kategorie Muzejní publikace roku 2015

Cena Gloria musaealis

Cenu Gloria musaealis v kategorii Muzejní publikace roku 2015 získalo **Muzeum hlavního města Prahy**, za publikaci „**Hroby barbarů v Praze-Zličíně. Svět živých a mrtvých doby stěhování národů**“ autorů Jaroslava Jiříka, Jiřího Vávry, Miroslavy Šmolíkové a Milana Kuchaříka (eds.).

Publikace prezentuje veřejnosti výsledky rozsáhlého archeologického výzkumu pohřebiště z 5. století v Praze–Zličíně. Výjimečné je to, že se podařilo prozkoumat celé pohřebiště, které nám pomůže udělat si představu o lidech v tomto poměrně dramatickém období dějin. Výzkum je prezentován na pozadí dějin pozdně antického období a doby stěhování národů v Evropě. Čtenáři je tak výzkum prezentován v širších souvislostech celého tehdejšího známého světa politických dějin a dějin všedního dne. Poutavý text je doprovázen bohatým fotografickým a obrazovým materiálem, což dohromady vytváří výjimečné odborné dílo.

Kontakty:

Muzeum hlavního města Prahy, Kožná 1, 110 00 Praha 1

E-mail: muzeum@muzeumprahy.cz, URL: <http://www.muzeumprahy.cz>, tel.: +420 224 223 696

Garant: PhDr. Zuzana Strnadová, e-mail: strnadova@muzeumprahy.cz, tel.: +420 221 012 912

II. místo

Husitské muzeum v Táboře za publikaci „**Jan Hus 1415/2015**“ autora Zdeňka Vybírala (ed.).

Publikace se snaží přiblížit život a činnost Jana Husa méně tradičními prostředky – nejen zkoumáním písemných dokumentů, ale především prostřednictvím věcí denní potřeby a uměleckých děl. Podařilo se shromáždit a vědecky zpracovat předměty z doby Husova života, ale i následujících staletí, které přibližují Husův „druhý život“ a husovskou tradici. Čtenář si tak může udělat představu nejen o tom, jak vypadal život na přelomu 14.–15. století, ale i jak se vyvíjelo chápání osoby a díla Mistra Jana Husa i v nadcházejících obdobích. Zájemcům je tak předložen netradiční pohled na jednu z nejvýznamnějších osob naší historie. Všechny texty jsou uvedeny nejen v češtině, ale i v angličtině, takže publikace je dostupná zájemcům o osobu Jana Husa i v zahraničí.

Kontakty:

Husitské muzeum v Táboře, Mikuláše z Husi 44, 390 01 Tábor

E-mail: tabor@husitskemuzeum.cz, URL: <http://www.husitskemuzeum.cz>, tel.: +420 381 252 242

Garant: Mgr. Jakub Smrčka, Th.D., e-mail: smrcka@husitskemuzeum.cz, tel.: +420 605 253 352

III. místo

Národní památkový ústav a Národní technické muzeum za publikaci „**Zámek s vůní benzínu**“ autorů Miloše Hořejše a Jiřího Křížka.

Knihu o vývoji motorismu na šlechtických sídlech v českých zemích a ve střední Evropě od konce 19. století do roku 1948, kdy došlo k definitivní likvidaci šlechty jako specifické socio-kulturní vrstvy, vydaly Národní památkový ústav a Národní technické muzeum v rámci ukončení pětiletého projektu NAKI. Základ publikace tvoří dvacet tři tematických kapitol dokumentujících historii zejména využití automobilů na šlechtických sídlech včetně nezbytného zázemí pro jejich provozování. Velmi zajímavý a poutavý text graficky citlivě doplňuje 285 reprodukcí unikátních historických fotografií objevených autory ve fondech vrchnostenských správ velkostatků ve šlechtických rodinných albech.

Kontakty:

Národní památkový ústav, Valdštejnské náměstí 3, 118 01 Praha 1

Národní technické muzeum, Kostelní 1320/42, 170 78 Praha 7

E-mail: epodatelna@npu.cz / info@ntm.cz

URL: <http://www.npu.cz> / <http://www.ntm.cz>, tel.: +420 257 010 145 / tel.: +420 220 399 241

Garant: PhDr. Miloš Kadlec, e-mail: kadlec.milos@npu.cz, tel.: +420 603 105 335 / Mgr. Jana Dobisíková, e-mail: jana.dobisikova@ntm.cz, tel.: +420 777 710 826

Kategorie Muzejní počin roku 2015

Cena Gloria musaealis

Cenu Gloria musaealis v kategorii **Muzejní počin roku 2015** získalo Národní technické muzeum, za projekt „**Centrum stavitelského dědictví Plasy**“.

Projekt Centra stavitelského dědictví Plasy dokončený a zpřístupněný 29. září 2015 revitalizoval a dnes pro muzejní účely optimálně využívá část areálu národní kulturní památky – komplex pivovaru bývalého cisterciáckého kláštera. Citlivě a programově propojuje muzejní a edukační funkce určené laické i odborné veřejnosti se zážitkovými aktivitami zaměřenými na nejširší návštěvnickou obec. Využil tak volnočasový areál, který nabízí expozice, výstavy, odbornou knihovnu či praktické ukázky řady stavebních řemesel včetně výchovných programů pro školy. Profesionálům je pak k dispozici studijní depozitář stavebních prvků.

Kontakty:

Národní technické muzeum, Kostelní 42, Praha 7, 170 78

E-mail: info@ntm.cz, URL: <http://www.ntm.cz>, tel.: +420 220 399 111

Garant: Mgr. Pavel Kodera, Ph.D., e-mail: pavel.kodera@ntm.cz, tel.: +420 777 190 734

II. místo

Židovské muzeum v Praze za projekt „**Revitalizace Maiselovy synagogy**“.

Maiselova synagoga patří trvale k vyhledávaným památkám pražského židovského města. Promyšlená a důsledně připravená revitalizace ji povýšila na novou úroveň a umožnila mnohem širší využití. Především celková sanace zlepšila parametry budovy a podmínky vnitřního prostředí natolik, že bylo možné uplatnit v nové expozici „Židé v českých zemích 10.–18. století“ i unikátní artefakty z citlivých materiálů. Projekt zajistil exponátům stabilní podmínky a otevřel tak možnosti pro volbu exponátů. Přispěl tak ke zdaru výtvarně přitažlivé, zajímavé a poučné instalace, rozšířené projekcí průletu židovským městem na základě Langweilova modelu a dotykovými obrazovkami s bohatou vizuální a průvodní dokumentací. Rekonstrukce synagogy se stala významným počinem komplexního muzeologického řešení i přístupu k návštěvníkům.

Kontakty:

Židovské muzeum v Praze, U Staré školy 1, 110 00 Praha 1

E-mail: office@jewishmuseum.cz, URL: <http://www.jewishmuseum.cz>, tel.: +420 222 749 211

Garant: PhDr. Iveta Cermanová, Ph.D., e-mail: iveta.cermanova@jewishmuseum.cz, tel.: +420 222 749 210

III. místo

Muzeum Mladoboleslavsko, příspěvková organizace, za projekt „**Letecké muzeum Metoděje Vlacha**“.

Ve zcela nové budově, jejíž projekt získal v roce 2014 titul Stavba roku, bylo v Mladé Boleslavi otevřeno Letecké muzeum Metoděje Vlacha. V tomto objektu je spojena klasická muzejní expozice o historii letectví s prezentací originálů a věrných replik historických letadel od počátku letectví do 70. let 20. století. Expozici doplňují interaktivní prvky, např. letecký simulátor a audiovizuální technika s řadou obrazových a filmových dokumentů. Muzeum pořádá doprovodné programy pro návštěvníky všech věkových kategorií, jako letecké dny, letecké ukázky, dílny pro děti, přednášky apod.

Kontakty:

Muzeum Mladoboleslavsko, Zámek – Staroměstské nám. 1, 293 80 Mladá Boleslav
E-mail: info@muzeum-mb.cz, URL: <http://www.muzeum-mb.cz>, tel.: +420 326 325 616
Garant: Ing. Vladimír Handlík, e-mail: vhandlik@email.cz, tel.: +420 326 211 080

Zvláštní ocenění

Muzeum Litovel za projekt „**Zpřístupnění půdní vestavby a zřízení nového depozitáře Muzea Litovel**“.

Rekonstrukcí dvou objektů pro potřeby Muzea Litovel se podařilo významně rozšířit nabídku kulturních zařízení v Olomouckém kraji. Muzeum, které bylo znovuobnoveno v roce 2004, tak získalo důstojné a moderní prostory pro uložení a prezentaci svých sbírek. Nové expozice vytvořené na základě vlastní široké sbírkotvorné činnosti nabízejí návštěvníkovi pohled na řemesla, významné osoby Litovelska (např. Gustava Frištenského) a na výrobní podniky (zejména výrobu gramofonů). V daných poměrech městského muzea jde tak o výjimečný krok k vytvoření moderní regionální instituce.

Kontakty:

Muzeum Litovel, Smyčkova 795, 784 01 Litovel
E-mail: muzeum@muzeumlitovel.cz, URL: <http://www.muzeumlitovel.cz>, tel.: + 420 585 341 465
Garant: Mgr. Zdenka Frištenská, e-mail: muzeum@muzeumlitovel.cz, tel.: +420 725 074 918

Zvláštní ocenění

Muzeum regionu Valašsko, příspěvková organizace, za projekt „**Inovace učebních pomůcek zaměřených na interakci člověka a přírody**“.

Muzeum připravilo v rámci dlouhodobého programu environmentálního vzdělávání pro udržitelný rozvoj mimořádně zajímavý a přínosný projekt. Na základě vlastní výzkumné činnosti zpracovali lektori a kurátoři soubor multimediálních a interaktivních učebních pomůcek s tématy „Barevný svět“ a „Vztah člověka a krajiny na Valašsku“. Každé z těchto témat se dále dělí do vyhraněných výukových cyklů, které zahrnují nejen znalosti, ale také formování hodnotových postojů k zásadním jevům péče o životní prostředí a kulturní dědictví. Projekty jsou primárně určeny pro žáky 2. stupně, ale mohou být přizpůsobeny pro mladší děti či dospělé a seniory. Program připravený pro Valašsko je upraven tak, že je možné jej modifikovat pro jiná prostředí. Vznikly výtvarně přitažlivé, zábavné pomůcky, které obohacují vědomostně a motivují k tvorbě podloženého vlastního názoru.

Kontakty:

Muzeum regionu Valašsko, p. o., Horní náměstí 2, 755 01 Vsetín
E-mail: vitasek@muzeumvalassko.cz, URL: <http://muzeumvalassko.cz/>, tel.: +420 571 411 690
Garant: Mgr. Jan Husák, e-mail: husak@muzeumvalassko.cz, tel.: +420 606 535 262

Zvláštní ocenění udělené na návrh čestného výboru soutěže

Technické muzeum v Brně za projekt „**Mezinárodní spolupráce mezi Technickým muzeem v Brně a Slovenským národním muzeem v oblasti záchrany sbírkového fondu poškozeného požárem na hradě Krásna Hôrka**“.

Technické muzeum v Brně realizovalo v letech 2013–2015 ve spolupráci se Slovenským národním muzeem projekt záchrany muzejní sbírky poškozené požárem na hradě Krásna Hôrka. V rámci projektu byla na pracovišti Metodického centra konzervace ošetřena kolekce militarií a výroba replik nejvýznamnějších předmětů z jedinečné sbírky rodu Andrassy. Součástí projektu byly přednášky a workshopy a samostatná výstava k dané problematice včetně možnosti prevence a opatření proti požáru v historických objektech.

Kontakty:

Technické muzeum v Brně, Purkyňova 105, 612 00 Brno
E-mail: info@technicalmuseum.cz, URL: <http://www.tnbrno.cz>, tel.: +420 725 932 429
Garant: Ing. Ivo Štěpánek, e-mail: stepanek@technicalmuseum.cz, tel.: +420 541 421 405

Cena Českého výboru ICOM

Západočeská galerie v Plzni, příspěvková organizace, za výstavu „Gottfried Lindauer (1839–1926). Plzeňský malíř novozélandských Maorů“, uspořádanou ve dnech 6. května 2015 – 20. září 2015.

Výjimečný projekt Západočeské galerie v Plzni připravený v úzké spolupráci s novozélandskými partnery poprvé představil dosud neznámé dílo plzeňského malíře Gottfrieda Lindauera. Díky výstavě a doprovodné publikaci se Lindauerovým malbám původních maorských obyvatel Nového Zélandu dostalo vskutku objevného uměleckohistorického zhodnocení. Projekt se stal příkladem hluboké a velmi obohacující mezinárodní spolupráce.

Kontakty:

Západočeská galerie v Plzni, p. o., Pražská 13, 301 00 Plzeň

E-mail: info@zpc-galerie.cz, URL: <http://www.zpc-galerie.cz>, tel.: +420 377 908 511

Garant: Mgr. Roman Musil, e-mail: musil@zpc-galerie.cz, tel.: +420 377 908 511